

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1/2003
av den 16 december 2002
om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget
(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 83 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) För att upprätta ett system som säkerställer att konkurrensen inom den gemensamma marknaden inte snedvrids, krävs det en effektiv och enhetlig tillämpning av artiklarna 81 och 82 i fördraget inom gemenskapen. Genom rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av artiklarna 81 och 82 ^(*) i fördraget ⁽⁴⁾, har det varit möjligt att utveckla en gemenskapspolitik på konkurrensområdet som har bidragit till att sprida en konkurrenskultur inom gemenskapen. Mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts bör emellertid denna förordning nu ersättas med lagstiftning som är anpassad till de utmaningar som marknadsintegreringen och den framtida utvidgningen av gemenskapen medför.
- (2) Särskilt bör en översyn göras av hur bestämmelserna om tillämpningen av undantag från förbudet mot konkurrensbegränsande avtal i artikel 81.3 i fördraget fungerar. Det krävs då att man enligt artikel 83.2 b i fördraget tar hänsyn till behovet av att å ena sidan säkerställa en effektiv övervakning och å andra sidan så långt som möjligt förenkla den administrativa kontrollen.
- (3) Den centraliserade ordning som inrättades genom förordning nr 17 kan inte längre säkerställa balansen mellan dessa båda mål. Den försvårar medlemsstaternas domstolars och konkurrensmyndigheters tillämpning av gemenskapens konkurrensregler, och det anmälningssystem den föreskriver hindrar kommissionen från att koncentrera sina resurser på att bekämpa de allvarligaste överträdelserna. Dessutom medför den stora kostnader för företagen.
- (4) Den nuvarande ordningen bör därför ersättas med ett system med direkt tillämplighet för undantag, där medlemsstaternas konkurrensmyndigheter och domstolar har behörighet att inte bara tillämpa artikel 81.1 och artikel 82 i fördraget, som enligt rättspraxis från Europeiska gemenskapernas domstol är direkt tillämpliga, utan även artikel 81.3 i fördraget.

⁽¹⁾ EGT C 365 E, 19.12.2000, s. 284.

⁽²⁾ EGT C 72 E, 21.3.2002, s. 305.

⁽³⁾ EGT C 155, 29.5.2001, s. 73.

^(*) Titeln på förordning nr 17 har anpassats till den omnumrering av artiklarna i EG-fördraget som gjordes genom artikel 12 i Amsterdamfördraget; den ursprungliga hänvisningen var till artiklarna 85 och 86 i fördraget.

⁽⁴⁾ EGT 13, 21.2.1962, s. 204/62. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1216/1999 (EGT L 148, 15.6.1999, s. 5).

- (5) För att garantera en effektiv tillämpning av gemenskapens konkurrensregler och även respektera de grundläggande rättigheterna till försvar bör bevisbördan enligt artiklarna 81 och 82 i fördraget regleras i denna förordning. Det bör vara den part eller myndighet som påstår att en överträdelse av artikel 81.1 eller artikel 82 i fördraget har skett som skall visa detta på ett ur rättslig synvinkel tillfredsställande sätt. Det bör vara det företag eller den företagssammanslutning som åberopar rätten till försvar, då överträdelse kan konstateras, som på ett ur rättslig synvinkel tillfredsställande sätt skall visa att villkoren för att tillämpa sådant försvar är uppfyllda. Denna förordning påverkar varken nationella regler om bevisvärde eller den skyldighet som konkurrensmyndigheter och domstolar i medlemsstaterna har att fastställa sakförhållanden i ett fall, förutsatt att sådana bestämmelser och skyldigheter är förenliga med gemenskapsrättens allmänna principer.
- (6) För att säkerställa en effektiv tillämpning av gemenskapens konkurrensregler bör konkurrensmyndigheterna i medlemsstaterna göras mera delaktiga i tillämpningen av reglerna. De bör därför ha behörighet att tillämpa gemenskapsrätten.
- (7) Nationella domstolar fyller en mycket viktig funktion vid tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler. De skyddar medborgarnas rättigheter enligt gemenskapsrätten genom att avgöra tvister mellan enskilda, till exempel genom att utdöma skadestånd till dem som utsatts för överträdelser. De nationella domstolarna kompletterar i detta hänseende medlemsstaternas konkurrensmyndigheter. De bör därför kunna tillämpa artiklarna 81 och 82 i fördraget fullt ut.
- (8) För att kunna garantera att gemenskapens konkurrensregler tillämpas effektivt och att de samarbetsmekanismer som finns i denna förordning fungerar på ett riktigt sätt är det nödvändigt att ålägga medlemsstaternas konkurrensmyndigheter och domstolar att även tillämpa artiklarna 81 och 82 i fördraget när de tillämpar nationell konkurrensrätt i fråga om avtal och förfaranden som kan påverka handeln mellan medlemsstaterna. För att skapa likvärdiga marknadsvillkor när det gäller avtal, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden inom den gemensamma marknaden är det också nödvändigt att enligt artikel 83.2 e i fördraget fastställa förhållandet mellan nationell lagstiftning och gemenskapens konkurrensrätt. Därför är det nödvändigt att föreskriva att tillämpningen av nationella konkurrensregler på avtal, beslut eller samordnade förfaranden som faller under artikel 81.1 i fördraget inte får leda till förbud mot sådana avtal, beslut och samordnade förfaranden om de inte också är förbjudna enligt gemenskapens konkurrensrätt. Begreppen avtal, beslut och samordnade förfaranden är autonoma begrepp i gemenskapens konkurrensrätt som täcker samordning av företags agerande på marknaden i enlighet med gemenskapsdomstolarnas tolkning. Medlemsstaterna bör enligt denna förordning inte hindras från att inom sina territorier anta och tillämpa en strängare nationell konkurrenslagstiftning som förbjuder eller inför påföljder mot företags ensidiga agerande. Denna strängare nationella lagstiftning får innehålla bestämmelser om förbud mot eller påföljder för missbruk mot ekonomiskt beroende företag. Denna förordning tillämpas vidare inte på nationella lagar genom vilka fysiska personer åläggs brottspåföljder, utom i den mån som sådana påföljder utgör det medel varmed konkurrensregler tillämpliga på företag verkställs.
- (9) Syftet med artiklarna 81 och 82 i fördraget är att skydda konkurrensen på marknaden. Denna förordning, som har antagits för att genomföra dessa fördragsbestämmelser, hindrar inte medlemsstaterna från att inom sina territorier tillämpa en nationell lagstiftning genom vilken andra berättigade intressen skyddas, förutsatt att en sådan lagstiftning är förenlig med allmänna principer och andra bestämmelser i gemenskapsrätten. I den mån som det i en sådan nationell lagstiftning till övervägande del eftersträvas ett annat mål än att skydda konkurrensen på marknaden, får medlemsstaternas konkurrensmyndigheter och domstolar tillämpa en sådan lagstiftning inom sina territorier. I enlighet därmed får medlemsstaterna enligt denna förordning inom sina territorier tillämpa nationell lagstiftning genom vilken handlingar som innebär otillbörliga handelsmetoder förbjuds eller bestraffas oberoende av om de är ensidiga eller kontraktsevenliga. Genom en sådan lagstiftning eftersträvas ett särskilt mål, oavsett vilka faktiska eller förmodade följder sådana handlingar har på konkurrensen på marknaden. Detta är särskilt fallet med lagstiftning som förbjuder företag att påtvinga sina handelspartners villkor som är oberättigade, oproportionerliga eller utan vederlag eller att från dem utverka eller försöka utverka sådana villkor.

- (10) Förordningar, såsom 19/65/EEG ⁽¹⁾, (EEG) nr 2821/71 ⁽²⁾, (EEG) nr 3976/87 ⁽³⁾, (EEG) nr 1534/91 ⁽⁴⁾, eller (EEG) nr 479/92 ⁽⁵⁾, ger kommissionen befogenheter att genom en förordning tillämpa artikel 81.3 i fördraget på vissa kategorier av avtal, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden. På de områden som definieras av sådana förordningar har kommissionen antagit och får fortsätta att anta förordningar om så kallade gruppundantag genom vilka den förklarar artikel 81.1 i fördraget icke tillämplig på kategorier av avtal, beslut och samordnade förfaranden. Där avtal, beslut och samordnade förfaranden på vilka sådana förordningar är tillämpliga ändå har verkningar som är oförenliga med artikel 81.3 i fördraget bör kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter ha befogenheter att i ett enskilt fall återkalla rätten att omfattas av gruppundantagsförordningen.
- (11) För att säkerställa att fördragets bestämmelser tillämpas bör kommissionen kunna rikta beslut om att överträdelse av artiklarna 81 och 82 i fördraget skall upphöra till företag och företagssammanslutningar. Om det finns ett berättigat intresse bör kommissionen även kunna fatta beslut som konstaterar att överträdelse tidigare förelegat, även om den inte ålägger böter. Den behörighet att fatta beslut med förordnande om interimistiska åtgärder som EG-domstolen har tillerkänt kommissionen bör vidare föreskrivas uttryckligen i denna förordning.
- (12) I denna förordning bör det uttryckligen föreskrivas att kommissionen ges behörighet att ålägga alla åtgärder, såväl sådana som hänför sig till ett företags agerande (beteendemässiga åtgärder) som strukturella, som är nödvändiga för att få överträdelserna att upphöra, under iakttagande av proportionalitetsprincipen. Strukturella åtgärder bör endast åläggas antingen om det inte finns någon lika effektiv beteendemässig åtgärd, eller om en lika effektiv beteendemässig åtgärd skulle bli mer betungande för det berörda företaget än en strukturell åtgärd. Förändringar i ett företags struktur sådan den var innan överträdelsen ägde rum skulle bli proportionerliga endast om det finns betydande risk för fortsatta eller upprepade överträdelse som härrör från själva strukturen i företaget.
- (13) Om företag i samband med ett förfarande som kan leda till att ett avtal eller förfarande förbjuds erbjuder kommissionen att göra sådana åtaganden att dess betänkligheter undanröjs, bör kommissionen kunna fatta beslut som gör dessa åtaganden bindande för de berörda företagen. I besluten om åtaganden bör det fastställas att det inte längre finns någon något skäl att ingripa från kommissionens sida utan att det dras någon slutsats om huruvida en överträdelse har skett eller fortfarande sker. Beslut om åtaganden påverkar inte medlemsstaternas konkurrensmyndigheter och domstolar när det gäller deras befogenheter att konstatera detta och besluta i fallet. Beslut om åtaganden är inte lämpliga i ärenden där kommissionen har för avsikt att ålägga böter.

⁽¹⁾ Rådets förordning nr 19/65/EEG av den 2 mars 1965 om tillämpning av fördragets artikel 81.3 (Titlarna på förordningarna har anpassats till den omnumering av artiklarna i EG-fördraget som gjordes genom artikel 12 i Amsterdamfördraget; de ursprungliga hänvisningarna var till artikel 85.3 i fördraget) på vissa grupper av avtal och samordnade förfaranden (EGT 36, 6.3.1965, s. 533/65). Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1215/1999 (EGT L 148, 15.6.1999, s. 1).

⁽²⁾ Rådets förordning (EEG) nr 2821/71 av den 20 december 1971 om tillämpning av fördragets artikel 81.3 (Titlarna på förordningarna har anpassats till den omnumering av artiklarna i EG-fördraget som gjordes genom artikel 12 i Amsterdamfördraget; de ursprungliga hänvisningarna var till artikel 85.3 i fördraget) på grupper av avtal, beslut och samordnade förfaranden (EGT L 285, 29.12.1971, s. 46). Förordningen senast ändrad genom 1995 års anslutningsakt.

⁽³⁾ Rådets förordning (EEG) nr 3976/87 av den 14 december 1987 om tillämpning av artikel 81.3 i (Titlarna på förordningarna har anpassats till den omnumering av artiklarna i EG-fördraget som gjordes genom artikel 12 i Amsterdamfördraget; de ursprungliga hänvisningarna var till artikel 85.3 i fördraget) fördraget på vissa grupper av avtal och samordnade förfaranden inom luftfartssektorn (EGT L 374, 31.12.1987, s. 9). Förordningen senast ändrad genom 1994 års anslutningsakt.

⁽⁴⁾ Rådets förordning (EEG) nr 1534/91 av den 31 maj 1991 om tillämpning av fördragets artikel 81.3 (Titlarna på förordningarna har anpassats till den omnumering av artiklarna i EG-fördraget som gjordes genom artikel 12 i Amsterdamfördraget; de ursprungliga hänvisningarna var till artikel 85.3 i fördraget) på vissa grupper av avtal, beslut och samordnade förfaranden inom försäkringssektorn (EGT L 143, 7.6.1991, s. 1).

⁽⁵⁾ Rådets förordning (EEG) nr 479/92 av den 25 februari 1992 om tillämpning av artikel 81.3 (Titlarna på förordningarna har anpassats till den omnumering av artiklarna i EG-fördraget som gjordes genom artikel 12 i Amsterdamfördraget; de ursprungliga hänvisningarna var till artikel 85.3 i fördraget) i fördraget på vissa grupper av avtal, beslut och samordnade förfaranden mellan linjerederier (konsortier) (EGT L 55, 29.2.1992, s. 3). Förordningen senast ändrad genom 1994 års anslutningsakt.

- (14) Det kan även vara lämpligt att kommissionen i undantagsfall, när det allmänna gemenskapsintresset kräver det, antar ett beslut av förklarande natur i vilket den konstaterar att förbudet i artikel 81 eller artikel 82 i fördraget inte är tillämpligt, i syfte att klargöra rättsläget och säkerställa en enhetlig rättstillämpning inom gemenskapen, i synnerhet beträffande nya typer av avtal eller förfaranden som inte har prövats i befintlig rättspraxis och administrativa förfaranden.
- (15) Kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter bör tillsammans bilda ett nätverk av offentliga myndigheter som tillämpar gemenskapens konkurrensregler i nära samarbete. Det är därför nödvändigt att skapa mekanismer för information och samråd. Kommissionen kommer i nära samarbete med medlemsstaterna att fastställa och se över närmare former för samarbete inom nätverket.
- (16) Oberoende av om nationella bestämmelser föreskriver annat bör medlemmarna i nätverket få möjligheter att utbyta information och använda sådan information som bevismaterial, även när den är konfidentiell. Denna information får användas vid tillämpningen av artiklarna 81 och 82 i fördraget liksom vid parallell tillämpning av nationell konkurrenslagstiftning, förutsatt att den sistnämnda tillämpningen avser samma fall och inte leder till ett annat resultat. När den erhållna informationen används av den mottagande myndigheten för att tillgripa påföljder mot företag, bör det inte finnas någon annan begränsning i användningen av informationen än skyldigheten att använda den för det syfte i vilket den anskaffades mot bakgrund av att de påföljder som tillgrips mot företag är av samma slag i alla system. Den rätt till försvar som företag åtnjuter i de olika systemen kan anses som tillräckligt likvärdig. När det gäller fysiska personer kan dessa emellertid bli föremål för väsentligt olika slags påföljder i de olika systemen. Om så är fallet är det nödvändigt att säkerställa att informationen endast kan användas om den har inhämtats på ett sätt som iakttar samma nivå av skydd av fysiska personers rätt till försvar som föreskrivs enligt de nationella bestämmelser som gäller för den mottagande myndigheten.
- (17) Både för att kunna garantera en enhetlig tillämpning av konkurrensreglerna och för att samtidigt säkerställa att nätverket fungerar på bästa sätt, måste regeln om att medlemsstaternas konkurrensmyndigheter automatiskt fräntas sin behörighet när kommissionen inleder ett förfarande bibehållas. Om en konkurrensmyndighet i en medlemsstat redan har vidtagit åtgärder i ett ärende och kommissionen avser att inleda ett förfarande, bör den försöka göra det så snabbt som möjligt. Kommissionen bör innan den inleder ett förfarande samråda med den berörda nationella myndigheten.
- (18) För att säkerställa att ärendena handläggs av de därtill mest lämpade myndigheterna i nätverket, bör det införas en allmän regel som ger en konkurrensmyndighet möjlighet att avbryta eller avsluta ett ärende på grund av att en annan myndighet handlägger eller har handlagt samma ärende, eftersom syftet är att varje ärende skall handläggas av endast en myndighet. Denna bestämmelse bör inte hindra kommissionens i EG-domstolens rättspraxis erkända möjlighet att avvisa ett klagomål för att det saknas gemenskapsintresse, även om ingen annan konkurrensmyndighet har tillkännagett sin avsikt att handlägga ärendet.
- (19) Den rådgivande kommitté för kartell- och monopolfrågor som inrättades genom förordning nr 17 har visat sig fungera mycket tillfredsställande. Den kommer att passa väl i det nya systemet med decentraliserad tillämpning. Det är därför nödvändigt att utgå ifrån bestämmelserna i förordning nr 17 samtidigt som förfarandet görs mer effektivt. Det är därför lämpligt att ge kommittén möjlighet att avge sitt yttrande genom skriftligt förfarande. Den rådgivande kommittén bör även kunna fungera som ett forum där ärenden som handläggs av medlemsstaternas konkurrensmyndigheter kan diskuteras, vilket kan bidra till att säkerställa en enhetlig tillämpning av gemenskapens konkurrensregler.
- (20) Den rådgivande kommittén bör bestå av företrädare för medlemsstaternas konkurrensmyndigheter. Till möten där allmänna frågor diskuteras bör medlemsstaterna kunna utse ytterligare en företrädare. Detta påverkar inte kommittéledamöternas möjlighet att bistås av andra experter från medlemsstaterna.

- (21) En enhetlig tillämpning av konkurrensreglerna kräver också att det fastställs former för samarbete mellan medlemsstaternas domstolar och kommissionen. Detta gäller alla domstolar i medlemsstaterna som tillämpar artiklarna 81 och 82 i fördraget, oavsett om de tillämpar dessa bestämmelser i mål mellan enskilda parter eller agerar som offentliga verkställande myndigheter eller ansvarar för överprövningen av dessa beslut. I synnerhet bör de nationella domstolarna kunna vända sig till kommissionen för att få information om eller synpunkter på tillämpningen av gemenskapens konkurrensrätt. Kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter bör också ges möjlighet att lämna skriftliga eller muntliga yttranden till de domstolar som skall tillämpa artikel 81 eller artikel 82 i fördraget. Dessa yttranden bör lämnas inom ramen för nationella processuella regler och förfaranden, däribland dem som garanterar parternas rättigheter. Det bör i detta sammanhang säkerställas att kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter hålls tillräckligt informerade om nationella domstolsförfaranden.
- (22) För att garantera att principerna om rättslig säkerhet och enhetlig tillämpning av gemenskapens konkurrensregler iaktas, måste man i ett system med parallell behörighet undvika motstridiga beslut. Det är därför nödvändigt att i enlighet med EG-domstolens rättspraxis förtydliga vilka konsekvenser kommissionens beslut och förfaranden har på medlemsstaternas domstolar och konkurrensmyndigheter. Beslut om åtaganden som kommissionen antar påverkar inte domstolarnas och medlemsstaternas konkurrensmyndigheters befogenhet att tillämpa artiklarna 81 och 82 i fördraget.
- (23) Kommissionen bör inom hela gemenskapen ha befogenhet att begära de upplysningar som krävs för att avslöja sådana avtal, beslut eller samordnade förfaranden som är förbjudna enligt artikel 81 i fördraget eller sådant missbruk av en dominerande ställning som är förbjudet enligt artikel 82 i fördraget. När företag efterkommer kommissionens beslut, kan de inte tvingas medge att de begått en överträdelse, men de är under alla förhållanden skyldiga att besvara frågor om sakförhållanden och tillhandahålla handlingar, även om dessa upplysningar kan komma att användas emot dem eller mot ett annat företag för att påvisa att en överträdelse ägt rum.
- (24) Kommissionen bör även ha befogenhet att genomföra de inspektioner som är nödvändiga för att avslöja sådana avtal, beslut eller samordnade förfaranden som är förbjudna enligt artikel 81 i fördraget eller sådant missbruk av en dominerande ställning som är förbjudet enligt artikel 82 i fördraget. Medlemsstaternas konkurrensmyndigheter bör samarbeta aktivt när kommissionen utövar dessa befogenheter.
- (25) Det blir allt svårare att avslöja överträdelser av konkurrensreglerna, och för att effektivt kunna skydda konkurrensen är det därför nödvändigt att kommissionens undersökningsbefogenheter kompletteras. Kommissionen bör särskilt få befogenhet att höra alla personer som skulle kunna ge den användbara upplysningar och att protokollföra deras uttalanden. Vid en inspektion bör vidare tjänstemän som kommissionen bemyndigat ha befogenhet att besluta om försegling under den tid som krävs för inspektionen. Förseglingen bör vanligtvis inte vara längre än 72 timmar. Tjänstemän som har bemyndigats av kommissionen bör även ha befogenhet att begära alla upplysningar som är av betydelse för frågan och syftet med inspektionen.
- (26) Erfarenheten har visat att det förekommer att affärshandlingar förvaras hemma hos företagets ledare och andra personer som arbetar för företagen. För att inspektionerna skall kunna vara effektiva bör tjänstemän och andra av kommissionen bemyndigade personer få tillträde till alla lokaler där affärshandlingar kan förvaras, även privata bostäder. Utövandet av sistnämnda befogenhet bör dock vara underordnat ett tillstånd från en rättslig myndighet.
- (27) Utan att det påverkar EG-domstolens rättspraxis är det lämpligt att ange räckvidden för den kontroll som den nationella rättsliga myndigheten får utöva när den enligt nationell lagstiftning, även i förebyggande syfte, tillåter att handräckning från verkställande myndigheter används vid eventuellt motstånd från ett företag eller vid verkställande av beslutet om inspektion av andra lokaler än företagens. Av rättspraxis följer att den nationella rättsliga myndigheten särskilt från kommissionen får begära ytterligare information som den behöver för att utöva sin kontroll och förutan vilken den kunde neka tillstånd. I rättspraxis bekräftas även de nationella domstolarnas behörighet att kontrollera tillämpningen av nationella bestämmelser om vidtagande av tvångsåtgärder.

- (28) För att underlätta för medlemsstaternas konkurrensmyndigheter att tillämpa artiklarna 81 och 82 i fördraget effektivt bör det vara möjligt för dem att bistå varandra med inspektioner och andra undersökningsåtgärder.
- (29) För att säkerställa att artiklarna 81 och 82 i fördraget iakttas och att de skyldigheter som genom denna förordning åläggs företag och företagssammanslutningar uppfylls, bör böter kunna åläggas och viten kunna föreläggas. Därför bör det föreskrivas lämpliga bötesnivåer även för överträdelse av förfaranderegler.
- (30) För att säkerställa en effektiv indrivning av de böter som ålagts företagssammanslutningar för överträdelse som dessa har begått är det nödvändigt att fastställa på vilka villkor kommissionen får kräva betalning av böterna av sammanslutningens medlemmar, om sammanslutningen inte är solvent. Kommissionen bör därvid ta hänsyn till den relativa storleken på de företag som tillhör sammanslutningen och särskilt situationen för små och medelstora företag. Betalning av böterna av en eller flera medlemmar av en sammanslutning påverkar inte de bestämmelser i nationell lagstiftning som föreskriver indrivning av det inbetalade beloppet från andra medlemmar i sammanslutningen.
- (31) Reglerna om preskriptionstider för ålägganden av böter och förelägganden av viten har införts genom rådets förordning (EEG) nr 2988/74 ⁽¹⁾, som även behandlar påföljder på transportområdet. I ett system med parallell behörighet är det nödvändigt att utöver de åtgärder som kan avbryta preskriptionstiderna lägga till förfarandeåtgärder som kan vidtas av en konkurrensmyndighet i en medlemsstat som en självständig åtgärd. För att klargöra den rättsliga ramen bör därför förordning (EEG) nr 2988/74 ändras så att den inte är tillämplig inom det område som täcks av den här förordningen, och preskriptionsregler bör införas i den här förordningen.
- (32) De berörda företagen bör ges rätt att yttra sig inför kommissionen, tredje män vars intressen kan beröras av ett beslut bör ges tillfälle att i förväg framföra sina synpunkter och de beslut som fattas bör ges stor spridning. Samtidigt som de berörda företagens rätt till försvar och särskilt rätten till tillgång till handlingar i ärendet säkerställs, är det viktigt att affärshemligheter skyddas. Vidare bör det säkerställas att information som utbyts inom nätverket förblir konfidentiell.
- (33) Eftersom alla beslut som fattas av kommissionen enligt denna förordning är underkastade EG-domstolens prövning enligt de villkor som anges i fördraget, bör i enlighet med artikel 229 i fördraget domstolen ges obegränsad behörighet när det gäller kommissionens beslut att ålägga böter eller förelägga viten.
- (34) Principerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget, så som de tillämpats genom förordning nr 17, ger gemenskapsinstitutionerna en central roll. Denna centrala roll bör bibehållas, samtidigt som medlemsstaterna görs mer delaktiga i tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler. I enlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i artikel 5 i fördraget går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dess mål, nämligen en effektiv tillämpning av gemenskapens konkurrensregler.
- (35) För att ge faktisk verkan åt gemenskapens konkurrensrätt bör medlemsstaterna utse och befullmäktiga myndigheter att tillämpa artiklarna 81 och 82 i fördraget som offentliga verkställande myndigheter. Medlemsstaterna bör ges möjlighet att utse administrativa och rättsliga myndigheter för att utföra de olika uppgifter som genom denna förordning tilldelas konkurrensmyndigheterna. I denna förordning erkänns de stora variationer som finns i medlemsstaternas offentliga verkställighets-system. Bestämmelserna i artikel 11.6 i denna förordning bör gälla alla konkurrensmyndigheter. Som ett undantag från denna allmänna regel bör artikel 11.6 tillämpas på den myndighet som

⁽¹⁾ Rådets förordning (EEG) nr 2988/74 av den 26 november 1974 om preskriptionstider i fråga om förfaranden och verkställande av påföljder enligt Europeiska gemenskapens transport- och konkurrensregler (EGT L 319, 29.11.1974, s. 1).

väcker talan, på de villkor som anges i artikel 35.4 i denna förordning, när denna myndighet väcker talan vid en annan rättslig myndighet. Om dessa villkor inte är uppfyllda bör den allmänna regeln tillämpas. Artikel 11.6 bör inte i något fall tillämpas på domstolar när de ansvarar för överprövningen av beslut.

- (36) Eftersom det enligt rättspraxis har klargjorts att konkurrensreglerna är tillämpliga inom transportsektorn, bör denna sektor omfattas av förfaranderegler i denna förordning. Rådets förordning nr 141 av den 26 november 1962 om undantag från tillämpning av rådets förordning nr 17 ⁽¹⁾ från transportområdet bör därför upphävas och förordningarna (EEG) nr 1017/68 ⁽²⁾, (EEG) nr 4056/86 ⁽³⁾ och (EEG) nr 3975/87 ⁽⁴⁾ bör ändras så att de särskilda förfaranderegler i dessa förordningar upphävs.
- (37) I denna förordning respekteras de grundläggande rättigheterna och iaktas de principer som erkänns i synnerhet i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Följaktligen bör denna förordning tolkas och tillämpas med avseende på dessa rättigheter och principer.
- (38) Rättslig säkerhet för företag som verkar enligt gemenskapens konkurrensregler bidrar till att främja innovation och investeringar. I fall som ger upphov till verklig osäkerhet därför att de för fram nya eller olösta frågor vid tillämpningen av dessa regler kan enskilda företag vilja söka informell vägledning hos kommissionen. Denna förordning påverkar inte kommissionens rätt att ge sådan informell vägledning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

PRINCIPER

Artikel 1

Tillämpning av artiklarna 81 och 82 i fördraget

1. Sådana avtal, beslut och samordnade förfaranden som omfattas av artikel 81.1 i fördraget och som inte uppfyller villkoren i artikel 81.3 i fördraget skall vara förbjudna, utan att det krävs föregående beslut om detta.
2. Sådana avtal, beslut och samordnade förfaranden som omfattas av artikel 81.1 i fördraget och som uppfyller villkoren i artikel 81.3 i fördraget skall inte vara förbjudna, utan att det krävs föregående beslut om detta.
3. Sådant missbruk av en dominerande ställning som avses i artikel 82 i fördraget skall vara förbjudet, utan att det krävs föregående beslut om detta.

⁽¹⁾ EGT 124, 28.11.1962, s. 2751/62. Förordningen ändrad genom förordning nr 1002/67/EEG (EGT 306, 16.12.1967, s. 1).

⁽²⁾ Rådets förordning (EEG) nr 1017/68 av den 19 juli 1968 om tillämpning av konkurrensregler på transporter på järnväg, landsväg och inre vattenvägar (EGT L 175, 23.7.1968, s. 1). Förordningen senast ändrad genom 1994 års anslutningsakt.

⁽³⁾ Rådets förordning (EEG) nr 4056/86 av den 22 december 1986 om detaljerade regler för tillämpning av artiklarna 81 och 82 i fördraget (Titeln på förordningen har anpassats till den omnumering av artiklarna i EG-fördraget som gjordes genom artikel 12 i Amsterdamfördraget; de ursprungliga hänvisningarna var till artiklarna 85 och 86 i fördraget) på sjöfarten (EGT L 378, 31.12.1986, s. 4). Förordningen senast ändrad genom 1994 års anslutningsakt.

⁽⁴⁾ Rådets förordning (EEG) nr 3975/87 av den 14 december 1987 om förfarandet för tillämpning av konkurrensreglerna på företag inom luftfartssektorn. Förordningen senast ändrad genom förordning (EEG) nr 2410/92 (EGT L 240, 24.8.1992, s. 18).

*Artikel 2***Bevisbörda**

Vid alla nationella förfaranden eller gemenskapsförfaranden för tillämpning av artiklarna 81 och 82 i fördraget skall bevisbördan åvila den part eller myndighet som gör gällande att artikel 81.1 eller artikel 82 i fördraget har överträtts. Det företag eller den företagssammanslutning som åberopar att bestämmelserna i artikel 81.3 i fördraget är uppfyllda skall ha bevisbördan för att villkoren i den punkten är uppfyllda.

*Artikel 3***Förhållandet mellan artiklarna 81 och 82 i fördraget och nationell konkurrensrätt**

1. Om medlemsstaternas konkurrensmyndigheter eller de nationella domstolarna tillämpar den nationella konkurrensrätten på sådana avtal, beslut av en företagssammanslutning eller samordnade förfaranden som avses i artikel 81.1 i fördraget och som kan påverka handeln mellan medlemsstater enligt den bestämmelsen skall de också tillämpa artikel 81 i fördraget på sådana avtal, beslut eller samordnade förfaranden. Om medlemsstaternas konkurrensmyndigheter eller de nationella domstolarna tillämpar den nationella konkurrensrätten på ett sådant missbruk som är förbjudet enligt artikel 82 i fördraget, skall de även tillämpa artikel 82 i fördraget.

2. Tillämpningen av den nationella konkurrensrätten får inte leda till förbud mot sådana avtal, beslut av en företagssammanslutning eller samordnade förfaranden som kan påverka handeln mellan medlemsstater men som inte begränsar konkurrensen enligt artikel 81.1 i fördraget, eller som uppfyller villkoren i artikel 81.3 i fördraget eller som omfattas av en förordning om tillämpning av artikel 81.3 i fördraget. Medlemsstaterna skall enligt denna förordning inte vara förhindrade från att på sitt territorium anta och tillämpa en strängare nationell lagstiftning genom vilken företags ensidiga uppträdande förbjuds eller bestraffas.

3. Utan att det påverkar de allmänna principerna och övriga bestämmelser i gemenskapsrätten är punkterna 1 och 2 inte tillämpliga när medlemsstaternas konkurrensmyndigheter eller domstolar tillämpar nationella lagar om koncentrationskontroll och de hindrar inte heller tillämpningen av sådana bestämmelser i nationell lagstiftning som till övervägande del efterstavar ett annat mål än syftet med artiklarna 81 och 82 i fördraget.

KAPITEL II

BEHÖRIGHET*Artikel 4***Kommissionens behörighet**

Vid tillämpningen av artiklarna 81 och 82 i fördraget skall kommissionen ha de befogenheter som anges i denna förordning.

*Artikel 5***Medlemsstaternas konkurrensmyndigheters behörighet**

Medlemsstaternas konkurrensmyndigheter skall vara behöriga att i enskilda ärenden tillämpa artiklarna 81 och 82 i fördraget. De får för detta ändamål, på eget initiativ eller till följd av ett klagomål, fatta beslut om att

- kräva att en överträdelse skall upphöra,
- förordna om interimistiska åtgärder,

- godta åtaganden,
- ålägga böter, förelägga viten eller ålägga andra påföljder som föreskrivs i den nationella lagstiftningen.

Om de på grundval av de uppgifter som de förfogar över finner att villkoren för ett förbud inte är uppfyllda, får de även besluta om att det inte finns skäl för dem att ingripa.

Artikel 6

Nationella domstolars behörighet

Nationella domstolar skall vara behöriga att tillämpa artiklarna 81 och 82 i fördraget.

KAPITEL III

KOMMISSIONENS BESLUT

Artikel 7

Konstaterande och upphörande av överträdelser

1. Om kommissionen till följd av ett klagomål eller på eget initiativ konstaterar att bestämmelserna i artikel 81 eller artikel 82 i fördraget har överträtts, får den genom beslut ålägga de berörda företagen eller företagssammanslutningarna att upphöra med överträdelsen. För detta ändamål får kommissionen ålägga dem alla åtgärder som hänför sig till företagets agerande (beteendemässiga åtgärder) eller strukturella åtgärder som är proportionerliga mot överträdelsen och nödvändig för att få denna att upphöra. Strukturella åtgärder får endast åläggas om det antingen inte finns någon lika effektiv beteendemässig åtgärd eller om en lika effektiv beteendemässig åtgärd skulle vara mer betungande för det berörda företaget än den strukturella åtgärden. Om kommissionen har ett berättigat intresse av det får den även konstatera att en överträdelse tidigare har ägt rum.
2. Fysiska och juridiska personer som kan åberopa ett berättigat intresse i saken samt medlemsstaterna skall ha rätt att ge in klagomål enligt punkt 1.

Artikel 8

Interimistiska åtgärder

1. I fall som är brådskande på grund av att konkurrensen riskerar att lida allvarlig och irreparabel skada, får kommissionen på eget initiativ och på grundval av att en överträdelse vid första påseende kan konstateras, genom beslut förordna om interimistiska åtgärder.
2. Ett beslut enligt punkt 1 skall gälla för en bestämd tid och får förnyas i den mån detta är nödvändigt och lämpligt.

Artikel 9

Åtaganden

1. När kommissionen avser att fatta ett beslut om att en överträdelse skall upphöra och de berörda företagen erbjuder åtaganden för att undanröja de betänkligheter som kommissionen har delgivit dem i sin preliminära bedömning, får kommissionen genom beslut göra dessa åtaganden bindande för företagen. Ett sådant beslut får fattas för en bestämd period och skall fastställa att det inte längre finns skäl för kommissionen att ingripa.

2. Kommissionen får på begäran eller på eget initiativ ta upp förfarandet på nytt
 - a) om de sakförhållanden som låg till grund för beslutet har ändrats i något väsentligt avseende,
 - b) om de berörda företagen åsidosätter sina åtaganden, eller
 - c) om beslutet grundar sig på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter som parterna har lämnat.

Artikel 10

Konstaterande av icke-tillämplighet

Om gemenskapens allmänintresse vid tillämpningen av artiklarna 81 och 82 i fördraget så kräver, får kommissionen, på eget initiativ, genom beslut konstatera att artikel 81 i fördraget inte är tillämplig på ett avtal, ett beslut av en företagssammanslutning eller ett samordnat förfarande, antingen för att villkoren i artikel 81.1 i fördraget inte är uppfyllda eller för att villkoren i artikel 81.3 i fördraget är uppfyllda.

Kommissionen får även göra ett sådant konstaterande avseende artikel 82 i fördraget.

KAPITEL IV

SAMARBETE

Artikel 11

Samarbete mellan kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter

1. Kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter skall tillämpa gemenskapens konkurrensregler i nära samarbete.
2. Kommissionen skall till medlemsstaternas konkurrensmyndigheter översända kopior av de viktigaste handlingarna som den har inhämtat i syfte att tillämpa artiklarna 7, 8, 9, 10 och 29.1. På begäran av en medlemsstats konkurrensmyndighet skall kommissionen till den överlämna en kopia av andra befintliga dokument som är nödvändiga för att bedöma ärendet.
3. Medlemsstaternas konkurrensmyndigheter skall, när de tillämpar artikel 81 eller artikel 82 i fördraget, skriftligen meddela kommissionen före eller utan dröjsmål efter påbörjandet av den första formella utredningsåtgärden. Denna information får göras tillgänglig för konkurrensmyndigheterna i de andra medlemsstaterna.
4. Senast 30 dagar innan ett beslut fattas med åläggande om att upphöra med en överträdelse, om godtagande av åtaganden eller om återkallelse av ett undantag enligt en förordning om gruppundantag, skall medlemsstaternas konkurrensmyndigheter underrätta kommissionen. I detta syfte skall de till kommissionen översända en sammanfattning av ärendet, det planerade beslutet, eller, i avsaknad av sådant, andra dokument av vilket den planerade åtgärden framgår. Denna information får också göras tillgänglig för de andra medlemsstaternas konkurrensmyndigheter. På begäran av kommissionen skall den handläggande konkurrensmyndigheten till kommissionen överlämna andra dokument som konkurrensmyndigheten innehar och som är nödvändiga för att bedöma ärendet. Den information som lämnas till kommissionen får göras tillgänglig för de övriga medlemsstaternas konkurrensmyndigheter. Nationella konkurrensmyndigheter kan också inbördes utbyta information som är nödvändig för bedömningen av ett fall som de behandlar enligt artikel 81 eller artikel 82 i fördraget.
5. Medlemsstaternas konkurrensmyndigheter får rådgöra med kommissionen i alla ärenden som gäller tillämpning av gemenskapsrätten.

6. Om kommissionen inleder ett förfarande i syfte att fatta ett beslut enligt kapitel III, fråntas medlemsstaternas konkurrensmyndigheter sin behörighet att tillämpa artiklarna 81 och 82 i fördraget. Om konkurrensmyndigheten i en medlemsstat redan handlägger ett ärende, skall kommissionen inleda ett förfarande endast efter att ha samrått med den nationella konkurrensmyndigheten.

Artikel 12

Informationsutbyte

1. Vid tillämpningen av artiklarna 81 och 82 i fördraget skall kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter vara behöriga att till varandra översända all information om faktiska eller rättsliga omständigheter, även konfidentiellauppgifter, och att använda dem som bevisning.

2. Information som utbyts skall endast användas som bevisning i syfte att tillämpa artikel 81 eller artikel 82 i fördraget och beträffande den sakfråga för vilken den inhämtades av den översändande myndigheten. Om emellertid nationell konkurrensrätt tillämpas på samma ärende och parallellt med gemenskapens konkurrensrätt samt inte leder till ett annorlunda resultat, kan den information som utbyts enligt denna artikel också användas vid tillämpningen av nationell konkurrensrätt.

3. Information som utbyts enligt punkt 1 kan endast användas som bevismedel för att ålägga fysiska personer påföljder om

— det i den översändande myndighetens lagstiftning förutses påföljder av liknande slag i samband med överträdelser av artikel 81 eller artikel 82 i fördraget eller, om så inte är fallet,

— informationen har inhämtats på ett sätt som respekterar samma nivå av skydd av fysiska personers rätt till försvar som föreskrivs enligt de nationella bestämmelser som gäller för den mottagande myndigheten. I detta fall får den mottagande myndigheten dock inte använda den utbytta informationen för att utdöma frihetsstraff

Artikel 13

Avbrytande eller avslutande av förfaranden

1. När ett klagomål har anhängiggjorts vid konkurrensmyndigheter i två eller flera medlemsstater eller när konkurrensmyndigheter i två eller flera medlemsstater har inlett ett förfarande på eget initiativ enligt artikel 81 eller artikel 82 i fördraget avseende samma avtal, beslut av en företagsammanslutning eller samordnade förfarande, utgör det faktum att en myndighet handlägger ärendet ett tillräckligt skäl för de övriga myndigheterna att avbryta sitt förfarande eller avvisa klagomålet. Kommissionen får också avvisa ett klagomål på den grunden att det handläggs av en konkurrensmyndighet i en medlemsstat.

2. När ett klagomål har anhängiggjorts vid en medlemsstats konkurrensmyndighet eller kommissionen avseende ett avtal, beslut av en företagsammanslutning eller samordnat förfarande som redan har handlagts av en annan konkurrensmyndighet, får klagomålet avvisas.

Artikel 14

Rådgivande kommitté

1. Kommissionen skall samråda med en rådgivande kommitté för kartell- och monopolfrågor innan beslut fattas enligt artiklarna 7, 8, 9, 10, 23, 24.2 och 29.1.

2. Vid diskussioner av enskilda ärenden skall den rådgivande kommittén bestå av företrädare för medlemsstaternas konkurrensmyndigheter. Vid möten där andra frågor än enskilda ärenden diskuteras får en extra företrädare från medlemsstaten vilken är sakkunnig i konkurrensfrågor utses. Företrädarna får vid förhinder ersättas av andra företrädare.

3. Samrådet kan äga rum vid ett sammanträde som sammankallas och leds av kommissionen och som hålls tidigast fjorton dagar efter det att kallelsen har sänts ut tillsammans med en sammanfattning av det ärende som skall behandlas, med uppgift om de viktigaste handlingarna och ett preliminärt utkast till beslut. När det gäller beslut enligt artikel 8 kan mötet hållas sju dagar efter det att den normativa delen av ett utkast till beslut har sänts ut. När kommissionen sänder ut en kallelse till ett möte som innebär en kortare kallelsetid än de ovan nämnda, kan mötet äga rum det föreslagna datumet, om ingen medlemsstat har några invändningar. Den rådgivande kommittén skall avge ett skriftligt yttrande om kommissionens preliminära utkast till beslut. Den får avge ett yttrande även om några ledamöter eller deras ersättare inte är närvarande. På begäran av en eller flera medlemmar skall skälen för ståndpunkterna i yttrandet anges.

4. Samrådet kan även äga rum genom skriftligt förfarande. Om någon medlemsstat begär det skall kommissionen dock kalla till ett sammanträde. Vid skriftligt förfarande skall kommissionen fastställa en tidsfrist på minst fjorton dagar inom vilken medlemsstaterna skall lämna sina synpunkter som skall sändas ut till alla övriga medlemsstater. Vid beslut som skall fattas enligt artikel 8 ersätts tidsfristen på fjorton dagar med sju dagar. Då kommissionen fastställer en tidsfrist för skriftligt förfarande som är kortare än de ovan nämnda, skall den föreslagna tidsfristen tillämpas om ingen medlemsstat har några invändningar.

5. Kommissionen skall ta största hänsyn till yttrandet från den rådgivande kommittén. Kommissionen skall informera kommittén om hur yttrandet har beaktats.

6. Om den rådgivande kommittén lämnar ett skriftligt yttrande, skall detta yttrande bifogas utkastet till beslut. Om kommittén rekommenderar offentliggörande av yttrandet, skall kommissionen svara för detta med beaktande av företagens berättigade intresse av att deras affärshemligheter skyddas.

7. På begäran av en medlemsstats konkurrensmyndighet skall kommissionen på den rådgivande kommitténs dagordning ta upp ärenden som handläggs av en medlemsstats konkurrensmyndighet enligt artikel 81 eller artikel 82 i fördraget. Kommissionen får också göra detta på eget initiativ. I båda fallen skall kommissionen underrätta den berörda konkurrensmyndigheten.

En begäran får särskilt göras av en konkurrensmyndighet i en medlemsstat beträffande ett ärende där kommissionen har för avsikt att inleda förfaranden med tillämpning av artikel 11.6.

Den rådgivande kommittén skall inte lämna yttranden om ärenden som medlemsstaternas konkurrensmyndigheter handlägger. Den rådgivande kommittén får också diskutera allmänna frågor inom gemenskapens konkurrensrätt.

Artikel 15

Samarbete med nationella domstolar

1. Vid förfaranden där artikel 81 eller artikel 82 i fördraget tillämpas får medlemsstaternas domstolar från kommissionen begära upplysningar som den förfogar över eller yttranden i frågor rörande tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna kopior av alla skriftliga avgöranden från nationella domstolar som gäller tillämpningen av artikel 81 eller artikel 82 i fördraget. En sådan kopia skall överlämnas utan dröjsmål efter det att det fullständiga skriftliga avgörandet har tillställts parterna.

3. Medlemsstaternas konkurrensmyndigheter får på eget initiativ lämna skriftliga yttranden till de nationella domstolarna i sina respektive medlemsstater om frågor som rör tillämpningen av artikel 81 eller artikel 82. Med tillstånd av den berörda domstolen får de också lämna muntliga yttranden till de nationella domstolarna i sina medlemsstater. Om den enhetliga tillämpningen av artikel 81 eller artikel 82 i fördraget så kräver, får kommissionen på eget initiativ lämna skriftliga yttranden till medlemsstaternas domstolar. Efter tillstånd av domstolen i fråga får kommissionen också avge muntliga yttranden.

Endast i syfte att utarbeta sina yttranden får medlemsstaternas konkurrensmyndigheter och kommissionen begära att den berörda domstolen i medlemsstaterna översänder eller säkerställer översändande till dem av alla handlingar som är nödvändiga för att bedöma ärendet.

4. Denna artikel påverkar inte mer vittgående befogenheter att lämna yttranden inför domstol som medlemsstaternas konkurrensmyndigheter kan ha tilldelats enligt lagstiftningen i respektive medlemsstat.

Artikel 16

Enhetlig tillämpning av gemenskapens konkurrensrätt

1. När nationella domstolar faller avgöranden om sådana avtal, beslut eller förfaranden enligt artikel 81 eller artikel 82 i fördraget som redan är föremål för ett beslut av kommissionen får de inte fatta beslut som strider mot det beslut som kommissionen har fattat. De måste också undvika att fatta beslut som skulle strida mot ett beslut som övervägs av kommissionen i förfaranden som den har inlett. I detta syfte får den nationella domstolen bedöma om det är nödvändigt att vilandeförklara saken. Denna skyldighet påverkar inte tillämpningen av de rättigheter och skyldigheter som avses i artikel 234 i fördraget.

2. När medlemsstaternas konkurrensmyndigheter faller avgöranden om sådana avtal, beslut eller förfaranden enligt artikel 81 eller artikel 82 i fördraget som redan är föremål för ett beslut av kommissionen får de inte fatta beslut som strider mot beslut som kommissionen har fattat.

KAPITEL V

BEFOGENHETER VID UTREDNINGAR

Artikel 17

Utredning av branscher och avtalstyper

1. Om utvecklingen av handeln mellan medlemsstater, prisstelhet eller andra omständigheter tyder på att konkurrensen inom den gemensamma marknaden kan vara begränsad eller snedvriden, får kommissionen göra sin egen utredning av en särskild bransch eller av en särskild typ av avtal i olika branscher. Kommissionen får i samband därmed begära att de berörda företagen eller företagssammanslutningarna lämnar upplysningar samt utföra de inspektioner som är nödvändiga för att ge verkan åt artiklarna 81 och 82 i fördraget.

Kommissionen får särskilt begära att de berörda företagen eller företagssammanslutningarna informerar den om samtliga avtal, beslut och samordnade förfaranden.

Kommissionen får offentliggöra en rapport om resultaten av sin utredning av särskilda branscher eller avtalstyper i flera branscher och uppmana de berörda parterna att lämna synpunkter.

2. Artiklarna 14, 18, 19, 20, 22, 23 och 24 skall gälla i tillämpliga delar.

Artikel 18

Begäran om upplysningar

1. För fullgörandet av de uppgifter som kommissionen tilldelas genom denna förordning får den genom en enkel begäran eller genom beslut begära alla nödvändiga upplysningar från företag och företagssammanslutningar.

2. När kommissionen sänder en enkel begäran om upplysningar till ett företag eller en företagssammanslutning skall den ange den rättsliga grunden och syftet med begäran, precisera vilken information som begärs, fastställa den tidsfrist inom vilken upplysningarna skall lämnas, samt ange de påföljder som föreskrivs i artikel 23 för lämnande av oriktiga eller vilseledande upplysningar.

3. När kommissionen genom beslut kräver att företag eller företagssammanslutningar lämnar upplysningar, skall den ange den rättsliga grunden och syftet med begäran, precisera vilken information som begärs och fastställa den tidsfrist inom vilken upplysningarna skall lämnas. Kommissionen skall också i beslutet ange de påföljder som föreskrivs i artikel 23 samt ange eller förelägga de påföljder som föreskrivs i artikel 24. Kommissionen skall även upplysa om rätten att få beslutet prövat av EG-domstolen.

4. Företagens ägare eller deras företrädare och, när det gäller juridiska personer, bolag eller föreningar som inte är juridiska personer, de som enligt lag eller stadgar är utsedda att företräda dem, skall lämna de begärda upplysningarna på företagets eller företagssammanslutningens vägnar. I behörig ordning befullmäktigade advokater får lämna de begärda upplysningarna på sina huvudmäns vägnar. Huvudmännen skall förbli fullt ansvariga om de lämnade upplysningarna är, ofullständiga, oriktiga eller vilseledande.

5. Kommissionens skall utan dröjsmål sända en kopia av den enkla begäran eller av beslutet till konkurrensmyndigheten i den medlemsstat inom vars territorium företaget eller företagssammanslutningen har sitt säte och till konkurrensmyndigheten i den medlemsstat vars territorium berörs.

6. På kommissionens begäran skall medlemsstaternas regeringar och konkurrensmyndigheter lämna alla nödvändiga upplysningar till kommissionen så att den kan fullgöra de uppgifter som den tilldelas genom denna förordning.

Artikel 19

Befogenhet att inhämta redogörelser

1. För fullgörandet av de uppgifter som kommissionen tilldelas genom denna förordning får den höra alla fysiska eller juridiska personer som samtycker till detta, i syfte att samla information om frågor som har samband med föremålet för en utredning.

2. Om förhör enligt punkt 1 hålls i ett företags lokaler, skall kommissionen informera konkurrensmyndigheten i den medlemsstat inom vars territorium förhöret äger rum. Om konkurrensmyndigheten i medlemsstaten i fråga så önskar, får dess tjänstemän bistå tjänstemän och andra medföljande personer som kommissionen bemyndigat att hålla förhöret.

Artikel 20

Kommissionens befogenheter vid inspektioner

1. För fullgörandet av de uppgifter som kommissionen tilldelas genom denna förordning får den genomföra alla nödvändiga inspektioner hos företag och företagssammanslutningar.

2. De tjänstemän och andra medföljande personer som kommissionen bemyndigat att genomföra en inspektion har befogenhet att

- a) bereda sig tillträde till företags eller företagssammanslutningars lokaler, mark och transportmedel,
- b) granska räkenskaper och andra affärshandlingar, oavsett i vilken form de föreligger,
- c) göra eller erhålla alla former av kopior av eller utdrag ur sådana räkenskaper och affärshandlingar,
- d) försegla samtliga företagslokaler, räkenskaper eller affärshandlingar så länge och i den omfattning det är nödvändigt för inspektionen,
- e) begära att företagets eller företagssammanslutningens företrädare eller medarbetare lämnar förklaringar till sakförhållanden och dokument som har samband med föremålet för och syftet med inspektionen och protokollföra deras svar.

3. De tjänstemän och andra medföljande personer som kommissionen bemyndigat att genomföra en inspektion skall utöva sina befogenheter efter uppvisande av ett skriftligt tillstånd som anger föremålet för och syftet med inspektionen samt de påföljder som föreskrivs i artikel 23 om begärda räkenskaper eller andra affärshandlingar inte läggs fram i fullständigt skick eller om svaren på en begäran enligt punkt 2 i den här artikeln är oriktiga eller vilseledande. Kommissionen skall i god tid före inspektionen underrätta konkurrensmyndigheten i den medlemsstat inom vars territorium inspektionen skall genomföras om denna.
4. Företag och företagssammanslutningar är skyldiga att underkasta sig de inspektioner som kommissionen har beslutat om. I beslutet skall anges föremålet för och syftet med inspektionen, fastställas när den skall börja och anges de påföljder som föreskrivs i artiklarna 23 och 24 samt upplysas om rätten att få beslutet prövat av EG-domstolen. Kommissionen skall fatta sådana beslut efter att ha samrått med konkurrensmyndigheten i den medlemsstat inom vars territorium inspektionen skall genomföras.
5. Tjänstemän som är anställda vid eller bemyndigade eller utsedda av konkurrensmyndigheten i den medlemsstat inom vars territorium inspektionen skall genomföras skall, på begäran av den myndigheten eller kommissionen, aktivt bistå de tjänstemän och andra medföljande personer som kommissionen bemyndigat. De skall för detta ändamål ha de befogenheter som anges i punkt 2.
6. Om de tjänstemän och andra medföljande personer som kommissionen bemyndigat konstaterar att ett företag motsätter sig en inspektion som har beslutats enligt denna artikel, skall den berörda medlemsstaten lämna dem nödvändigt bistånd, och, när det är lämpligt, begära handräckning av polisen eller annan motsvarande verkställande myndighet, för att de skall kunna genomföra sin inspektion.
7. Om det bistånd som föreskrivs i punkt 6 kräver tillstånd av en rättslig myndighet enligt nationella bestämmelser, skall ett sådant tillstånd begäras. Ett sådant tillstånd kan också begäras i förebyggande syfte.
8. Vid ansökan om ett tillstånd enligt punkt 7 skall den nationella rättsliga myndigheten kontrollera att kommissionens beslut är fattat i vederbörlig ordning och att de planerade tvångsåtgärderna varken är godtyckliga eller alltför långtgående i förhållande till föremålet för inspektionen. Den nationella rättsliga myndigheten får vid sin kontroll av att tvångsåtgärderna är proportionella, direkt eller via medlemsstatens konkurrensmyndighet, be kommissionen om närmare förklaringar om framförallt de grunder på vilka kommissionen misstänker överträdelse av bestämmelserna i artiklarna 81 och 82 i fördraget samt hur allvarlig den misstänkta överträdelsen är och på vilket sätt det berörda företaget är inblandat. Den nationella rättsliga myndigheten får dock inte ifrågasätta att en inspektion behövs eller begära att få tillgång till uppgifter i kommissionens handlingar i ärendet. Lagenligheten hos kommissionens beslut kan endast prövas av EG-domstolen.

Artikel 21

Inspektion av övriga lokaler

1. Om rimlig misstanke finns om att räkenskaper eller andra affärshandlingar, som har samband med föremålet för inspektionen och som kan vara av betydelse för att bevisa en allvarlig överträdelse av artikel 81 eller artikel 82 i fördraget, förvaras i andra lokaler, på annan mark och i andra transportmedel, inklusive de berörda företagens eller företagssammanslutningarnas ledares, direktörers och andra medarbetares bostäder, får kommissionen genom beslut beordra att en inspektion genomförs i dessa lokaler, på denna mark och i dessa transportmedel.
2. I beslutet skall anges föremålet för och syftet med inspektionen, fastställas tidpunkten när den skall börja och upplysas om rätten att få beslutet prövat av EG-domstolen. Det skall särskilt meddelas på vilka grunder kommissionen har antagit att misstankar enligt punkt 1 finns. Kommissionen skall fatta sådana beslut efter att ha samrått med konkurrensmyndigheten i den medlemsstat inom vars territorium inspektionen skall genomföras.

3. Ett beslut som antas enligt punkt 1 kan inte genomföras utan förhandsgodkännande från den nationella rättsliga myndigheten i den berörda medlemsstaten. Den nationella rättsliga myndigheten skall kontrollera att kommissionens beslut är fattat i vederbörlig ordning och att de planerade tvångsåtgärderna varken är godtyckliga eller alltför långtgående i förhållande till framförallt hur allvarlig den misstänkta överträdelsen är, betydelsen av den bevisning som avses, det berörda företags medverkan och den rimliga sannolikheten för att de räkenskaper och affärshandlingar som inspektionen avser förvaras i de lokaler för vilka bemyndigande begärs. Den nationella rättsliga myndigheten får, direkt eller via medlemsstatens konkurrensmyndighet, be kommissionen om närmare förklaringar i de avseenden som krävs för att den skall kunna kontrollera att de planerade tvångsåtgärderna är proportionella.

Den nationella rättsliga myndigheten får dock inte ifrågasätta att en inspektion behövs eller begära att få tillgång till uppgifter i kommissionens handlingar i ärendet. Lagenligheten hos kommissionens beslut kan endast prövas av EG-domstolen.

4. De tjänstemän och andra medföljande personer som kommissionen bemyndigat för att genomföra en inspektion enligt punkt 1 i denna artikel skall ha de befogenheter som anges i artikel 20.2 a, b och c. Artikel 20.5 och 20.6 skall gälla i tillämpliga delar.

Artikel 22

Utredningar som genomförs av medlemsstaternas konkurrensmyndigheter

1. En medlemsstats konkurrensmyndighet får på sitt territorium på uppdrag av konkurrensmyndigheten i en annan medlemsstat, och för dess räkning, företa alla sådana inspektioner eller andra undersökningsåtgärder enligt sin nationella lagstiftning som krävs för att konstatera om det föreligger en överträdelse av artikel 81 eller artikel 82 i fördraget. Allt utbyte och all användning av den information som inhämtats skall genomföras i enlighet med artikel 12.

2. På begäran av kommissionen skall medlemsstaternas konkurrensmyndigheter genomföra de inspektioner som kommissionen anser nödvändiga enligt artikel 20.1 eller som den har beslutat om enligt artikel 20.4. De tjänstemän hos medlemsstaternas konkurrensmyndigheter som har till uppgift att genomföra inspektionerna samt de tjänstemän som bemyndigats eller utsetts av dem skall utöva sina befogenheter i enlighet med nationell lagstiftning.

På begäran av kommissionen eller konkurrensmyndigheten i den medlemsstat inom vars territorium inspektionen skall genomföras, får de tjänstemän och andra medföljande personer som kommissionen bemyndigat bistå den berörda myndighetens tjänstemän.

KAPITEL VI

PÅFÖLJDER

Artikel 23

Böter

1. Kommissionen får genom beslut ålägga företag eller företagsammanslutningar böter på upp till 1 % av föregående räkenskapsårs sammanlagda omsättning, om de uppsåtligen eller av oaktsamhet

- a) lämnar oriktiga eller vilseledande uppgifter som svar på en begäran enligt artikel 17 eller artikel 18.2,
- b) som svar på en begäran genom beslut antaget enligt artikel 17 eller artikel 18.3 lämnar oriktiga, ofullständiga eller vilseledande uppgifter eller inte lämnar upplysningar inom den fastställda tidsfristen,
- c) vid inspektioner som genomförs enligt artikel 20 lägger fram begärda räkenskaper eller andra affärshandlingar i ofullständigt skick eller inte underkastar sig en inspektion som har beslutats enligt artikel 20.4,

- d) som svar på en fråga som ställs i enlighet med artikel 20.2 e
- ger ett oriktigt eller vilseledande svar,
 - underlåter att inom en av kommissionen fastställd tidsfrist rätta ett felaktigt, ofullständigt eller vilseledande svar från en medarbetare, eller
 - underlåter eller vägrar ge ett fullständigt svar om fakta i samband med föremålet för och syftet med en inspektion som beordrats genom ett beslut som antagits enligt artikel 20.4,
- e) har brutit förseglingar som de tjänstemän eller andra medföljande personer som kommissionen bemyndigat har anbringat enligt artikel 20.2 d.

2. Kommissionen får genom beslut ålägga företag och företagssammanslutningar böter, om de uppsåtligt eller av oaktsamhet

- a) överträder artikel 81 eller artikel 82 i fördraget, eller
- b) åsidosätter ett beslut om interimistiska åtgärder enligt artikel 8, eller
- c) inte iakttar ett åtagande som gjorts bindande genom beslut enligt artikel 9.

För varje företag och företagssammanslutning som deltagit i överträdelsen får böterna inte överstiga 10 % av föregående räkenskapsårs sammanlagda omsättning.

Om en sammanslutnings överträdelse har samband med dess medlemmars verksamhet, får böterna inte överstiga 10 % av summan av den sammanlagda omsättningen hos varje medlem med verksamhet på den marknad som påverkas av sammanslutningens överträdelse.

3. När bötesbeloppet fastställs, skall hänsyn tas både till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått.

4. Om böter åläggs en företagssammanslutning och hänsyn tas till medlemmarnas omsättning men sammanslutningen inte är solvent, är sammanslutningen skyldig att kräva betalning från medlemmarna för att täcka bötesbeloppet.

Om sådana inbetalningar inte har gjorts till sammanslutningen inom den tidsfrist som kommissionen fastställt, får kommissionen kräva att böterna betalas direkt av vilket som helst av de företag vars företrädare var medlemmar i sammanslutningens berörda beslutsfattande organ.

Efter det att kommissionen har krävt betalning enligt andra stycket får den, om så är nödvändigt för att garantera att hela bötesbeloppet betalas, kräva betalning av vilken som helst av de av sammanslutningens medlemmar som var verksamma på den marknaden där överträdelsen ägde rum.

Kommissionen får dock inte kräva betalning enligt andra och tredje styckena från företag som kan visa att de inte har genomfört det beslut som fattades av sammanslutningen och som ledde till överträdelse och antingen inte var medvetna om beslutets existens eller aktivt tog avstånd från det innan kommissionen började utreda fallet.

Betalningsansvaret för varje företag får när det gäller betalning av böterna inte överstiga 10 % av föregående räkenskapsårs sammanlagda omsättning.

5. Beslut som fattas enligt punkterna 1 och 2 skall inte vara av straffrättslig art.

Artikel 24

Viten

1. Kommissionen får genom beslut vid vite om upp till 5 % av den genomsnittliga dagsomsättningen under föregående räkenskapsår för varje dags dröjsmål, räknat från den dag som anges i beslutet, ålägga företag eller företagssammanslutningar att

- a) upphöra med en överträdelse av artikel 81 eller artikel 82 i fördraget i enlighet med ett beslut enligt artikel 7 i denna förordning,

- b) iaktta ett beslut om interimistiska åtgärder enligt artikel 8,
- c) iaktta ett åtagande som gjorts bindande genom beslut enligt artikel 9,
- d) lämna fullständiga och riktiga upplysningar i enlighet med kommissionens begäran i beslut enligt artikel 17 eller artikel 18.3,
- e) underkasta sig en sådan inspektion som kommissionen har beslutat om enligt artikel 20.4.

2. Om företag eller företagssammanslutningar har fullgjort den skyldighet för vars uppfyllande vitet har förelagts, får kommissionen fastställa det slutliga vitet till ett belopp som är lägre än det som följer av det ursprungliga beslutet. Artikel 23.4 skall gälla på motsvarande sätt.

KAPITEL VII

PRESKRIPTIONSTIDER

Artikel 25

Preskriptionstider för åläggande av påföljder

1. Följande preskriptionstider gäller kommissionens befogenheter enligt artiklarna 23 och 24:
 - a) Tre år vid överträdelser av bestämmelser om begäran om upplysningar eller genomförande av inspektioner.
 - b) Fem år vid alla övriga överträdelser.
2. Preskriptionstiden skall räknas från och med den dag då överträdelsen begicks. Vid fortsatta eller upprepade överträdelser skall dock tiden räknas från och med den dag då överträdelsen upphörde.
3. Preskriptionstiden för åläggande av böter eller föreläggande av viten skall avbrytas av åtgärder som vidtas av kommissionen eller av en medlemsstats konkurrensmyndighet i syfte att undersöka eller ingripa mot överträdelsen. Avbrottet i preskriptionstiden skall gälla från och med den dag då minst ett företag eller en företagssammanslutning som har deltagit i överträdelsen underrättas om åtgärden. Åtgärder som avbryter preskriptionstiden skall särskilt utgöras av
 - a) skriftliga framställningar om upplysningar vilka görs av kommissionen eller av en medlemsstats konkurrensmyndighet,
 - b) skriftliga tillstånd att genomföra inspektioner vilka kommissionen eller en medlemsstats konkurrensmyndighet har givit sina tjänstemän,
 - c) kommissionens eller en medlemsstats konkurrensmyndighets inledande av ett förfarande,
 - d) meddelanden om invändningar från kommissionen eller en medlemsstats konkurrensmyndighet.
4. Avbrottet i preskriptionstiden skall gälla alla de företag eller företagssammanslutningar som har deltagit i överträdelsen.
5. Efter varje avbrott skall preskriptionstiden börja löpa på nytt. Preskriptionstiden skall dock löpa ut senast den dag då en period som är lika med den dubbla preskriptionstiden har förflutit utan att kommissionen har ålagt böter eller förelagt viten. Denna period skall förlängas med den tid under vilken preskriptionstiden tillfälligt har upphört att löpa enligt punkt 6.
6. Preskriptionstiden för åläggande av böter eller föreläggande av viten skall tillfälligt upphöra att löpa så länge som kommissionens beslut är föremål för prövning av EG-domstolen.

*Artikel 26***Preskriptionstiden för verkställande av påföljder**

1. En preskriptionstid på fem år skall gälla för kommissionens befogenhet att verkställa beslut som fattats enligt artiklarna 23 och 24.
2. Preskriptionstiden skall räknas från och med den dag då beslutet vinner laga kraft.
3. Preskriptionstiden för verkställande av påföljder skall avbrytas
 - a) genom underrättelse om ett beslut om ändring av det ursprungliga bötes- eller vitesbeloppet eller om avslag på en begäran om en sådan ändring,
 - b) genom åtgärder som vidtas av kommissionen eller av en medlemsstat på kommissionens begäran för att driva in böter eller viten.
4. Efter varje avbrott skall preskriptionstiden börja löpa på nytt.
5. Preskriptionstiden för verkställande av påföljder skall upphöra att löpa så länge som
 - a) en betalningsfrist har medgetts, eller
 - b) indrivningen har skjutits upp enligt ett beslut av EG-domstolen.

KAPITEL VIII

HÖRANDE AV PARTER OCH SEKRETESS*Artikel 27***Hörande av parter, klagande och andra**

1. Innan kommissionen fattar beslut enligt artiklarna 7, 8, 23 och 24.2 skall den ge de företag eller företagssammanslutningar som omfattas av det förfarande som kommissionen inlett tillfälle att yttra sig över kommissionens invändningar. Kommissionen skall grunda sina beslut endast på invändningar som de berörda parterna har fått tillfälle att yttra sig över. De klagande skall vara nära knutna till förfarandet.
2. Berörda parter rätt till försvar skall iaktas fullt ut under förfarandet. De skall ha rätt att få tillgång till kommissionens handlingar i ärendet, med förbehåll för företagens berättigade intresse av att deras affärshemligheter skyddas. Rätten till tillgång till handlingar i ärendet skall inte omfatta konfidentiell information och interna handlingar hos kommissionen eller medlemsstaternas konkurrensmyndigheter. I synnerhet skall rätten till tillgång inte utsträckas till att gälla skriftväxling mellan kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter eller mellan de senare, inbegripet handlingar som utarbetats enligt artiklarna 11 och 14. Detta skall inte hindra att kommissionen röjer eller använder upplysningar som är nödvändiga för att bevisa en överträdelse.
3. Om kommissionen anser det nödvändigt får den också höra andra fysiska eller juridiska personer. En begäran från sådana personer om att bli hörda skall bifallas, om de kan påvisa ett tillräckligt intresse i saken. Medlemsstaternas konkurrensmyndigheter får också uppmana kommissionen att höra andra fysiska eller juridiska personer.
4. Om kommissionen avser att anta ett beslut enligt artikel 9 eller artikel 10 skall den offentliggöra en kort sammanfattning av fallet och huvuddragen i åtagandena eller det föreslagna förfarandet. Berörda tredje män får lägga fram sina synpunkter inom en tidsfrist som kommissionen fastställer vid offentliggörandet och som inte får understiga en månad. Offentliggörandet skall beakta företagets berättigade intresse av att skydda sina affärshemligheter.

*Artikel 28***Sekretess**

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 12 och 15 får upplysningar som har inhämtats enligt artiklarna 17–22 endast användas för det ändamål för vilket de har inhämtats.
2. Utan att det påverkar det utbyte och den användning av upplysningar som anges i artiklarna 11, 12, 14, 15 och 27 får kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter, deras tjänstemän, anställda och övriga personer som arbetar under dessa myndigheters övervakning liksom tjänstemän vid andra myndigheter i medlemsstaterna inte röja upplysningar som de har inhämtat eller utbytt med stöd av denna förordning och som är av sådant slag att de omfattas av sekretess. Denna skyldighet gäller också alla de företrädare för och experter från medlemsstaterna som deltar i möten med den rådgivande kommittén enligt artikel 14.

KAPITEL IX

FÖRORDNINGAR OM UNDANTAG*Artikel 29***Återkallelse i enskilda fall**

1. Om kommissionen på grundval av sin behörighet enligt en rådsförordning, såsom förordningarna nr 19/65/EEG, (EEG) nr 2821/71, (EEG) nr 3976/87, (EEG) nr 1534/91 eller (EEG) nr 479/92, att tillämpa artikel 81.3 i fördraget genom en förordning, har förklarat att artikel 81.1 i fördraget inte skall tillämpas på vissa kategorier av avtal, beslut av företagssammanslutningar eller samordnade förfaranden, får den, på eget initiativ eller till följd av ett klagomål, återkalla rätten att omfattas av en sådan undantagsförordning, om den konstaterar att ett avtal, beslut eller samordnat förfarande på vilket undantagsförordningen är tillämplig i ett visst fall har verkningar som är oförenliga med artikel 81.3 i fördraget.
2. Om avtal, beslut av företagssammanslutningar eller samordnade förfaranden på vilka en kommissionsförordning enligt punkt 1 är tillämplig i ett visst fall har verkningar som är oförenliga med artikel 81.3 i fördraget på en medlemsstats territorium, eller på en del av detta vilken uppvisar alla kännetecken på en avgränsad geografisk marknad, får konkurrensmyndigheten i denna medlemsstat återkalla undantaget enligt förordningen i fråga på det territoriet.

KAPITEL X

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER*Artikel 30***Offentliggörande av beslut**

1. Kommissionen skall offentliggöra de beslut som den fattar enligt artiklarna 7–10, 23 och 24.
2. I offentliggörandet skall de berörda parternas namn och huvuddragen i beslutet anges, inbegripet ålagda påföljder. Det skall beakta företagets berättigade intresse av att skydda sina affärshemligheter.

*Artikel 31***EG-domstolens prövning**

EG-domstolen skall ha obegränsad behörighet att pröva beslut genom vilka kommissionen har fastställt böter eller viten. EG-domstolen får upphäva, sänka eller höja förelagda böter eller viten.

*Artikel 32***Undantag från tillämpningsområdet**

Denna förordning skall inte gälla

- a) internationella trampfartstjänster enligt definitionen i artikel 1.3 a i förordning (EEG) nr 4056/86,
- b) en sjötransporttjänst som uteslutande äger rum mellan hamnarna i en och samma medlemsstat enligt artikel 1.2 i förordning (EEG) nr 4056/86,
- c) lufttransport mellan flygplatser i gemenskapen och tredje land.

*Artikel 33***Tillämpningsföreskrifter**

1. Kommissionen får vidta de åtgärder som behövs för att tillämpa denna förordning. Sådana åtgärder kan bland annat avse

- a) form, innehåll och närmare bestämmelser om klagomål enligt artikel 7 samt förfarandet för att avvisa klagomål,
- b) praktiska arrangemang för informationsutbyte och samråd enligt artikel 11,
- c) praktiska arrangemang för hörande enligt artikel 27.

2. Innan kommissionen vidtar åtgärder enligt punkt 1 skall den offentliggöra ett utkast till dessa åtgärder och ge alla berörda parter tillfälle att framföra sina synpunkter inom den tid som kommissionen fastställer, vilken inte får understiga en månad. Innan kommissionen offentliggör ett utkast till åtgärd och innan den vidtar en sådan åtgärd skall den samråda med Rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor.

KAPITEL XI

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER, ÄNDRINGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER*Artikel 34***Övergångsbestämmelser**

1. Ansökningar till kommissionen enligt artikel 2 i förordning nr 17, anmälningar enligt artiklarna 4 och 5 i förordning nr 17 samt motsvarande ansökningar och anmälningar enligt förordningarna (EEG) nr 1017/68, (EEG) nr 4056/86 och (EEG) nr 3975/87 skall upphöra att gälla från och med den här förordningens tillämpningsdag.

2. Förfarandeåtgärder som vidtagits enligt förordning nr 17 och förordningarna (EEG) nr 1017/68, (EEG) nr 4056/86 och (EEG) nr 3975/87 skall fortsätta att gälla i samband med tillämpningen av denna förordning.

*Artikel 35***Medlemsstaternas utseende av konkurrensmyndigheter**

1. Medlemsstaterna skall utse en eller flera konkurrensmyndigheter ansvariga för tillämpningen av artiklarna 81 och 82 i fördraget på ett sådant sätt att bestämmelserna i denna förordning efterlevs effektivt. De åtgärder som är nödvändiga för att dessa myndigheter skall ha befogenhet att tillämpa dessa artiklar skall vidtas före den 1 maj 2004. De utsedda myndigheterna kan innefatta domstolar.

2. Om verkställigheten av gemenskapens konkurrensrätt överläts till nationella administrativa och rättsliga myndigheter får medlemsstaterna tilldela dessa myndigheter olika befogenheter och funktioner, oavsett om de är administrativa eller rättsliga.

3. Verkningarna av artikel 11.6 skall gälla för de myndigheter som medlemsstaterna har utsett, inbegripet domstolar som utövar funktioner i samband med förberedelse och antagande av sådana beslut som avses i artikel 5. Verkningarna av artikel 11.6 skall inte omfatta domstolar som ansvarar för överprövningen av sådana beslut som avses i artikel 5.

4. Utan hinder av punkt 3 skall i den medlemsstat där en myndighet för antagandet av vissa former av beslut enligt artikel 5 väcker talan inför en rättslig myndighet som är åtskild från eller annan än den myndighet som väcker talan, och under förutsättning att villkoren i denna punkt är uppfyllda, verkningarna av artikel 11.6 begränsas till den myndighet som handlägger ärendet, vilken skall återkalla sin talan hos den rättsliga myndigheten när kommissionen inleder förfaranden, och detta återkallande skall leda till att de nationella förfarandena avslutas.

Artikel 36

Ändring av förordning (EEG) nr 1017/68

Förordning (EEG) nr 1017/68 ändras på följande sätt:

1. Artikel 2 skall upphöra att gälla.
2. I artikel 3.1 skall orden "Förbudet enligt artikel 2" ersättas med orden "Förbudet enligt artikel 81.1 i fördraget".
3. Artikel 4 skall ändras på följande sätt:
 - a) I punkt 1 skall orden "De avtal, beslut och samordnade förfaranden som avses i artikel 2" ersättas med orden "Avtal, beslut och samordnade förfaranden enligt artikel 81.1 i fördraget".
 - b) Punkt 2 skall ersättas med följande:

"2. Om tillämpningen av ett sådant avtal, beslut eller samordnat förfarande som avses i punkt 1 i ett visst fall har verkningar som är oförenliga med de villkor som anges i artikel 81.3 i fördraget, kan företagen eller företagssammanslutningarna åläggas att upphöra med dessa verkningar."
4. Artiklarna 5–29 skall upphöra att gälla med undantag av artikel 13.3 som skall fortsätta att tillämpas på beslut som fattas enligt artikel 5 i förordning (EEG) nr 1017/68 före den här förordningens tillämpningsdag fram till dess att giltighetstiden för dessa beslut utgår.
5. I artikel 30 skall punkterna 2, 3 och 4 utgå.

Artikel 37

Ändring av förordning (EEG) nr 2988/74

I förordning (EEG) nr 2988/74 skall följande artikel införas:

"Artikel 7a

Undantag från tillämpningsområdet

Denna förordning gäller inte för åtgärder som vidtas enligt rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget (*).

(*) EGT L 1, 4.1.2003, s. 1."

Artikel 38

Ändring av förordning (EEG) nr 4056/86

Förordning (EEG) nr 4056/86 ändras på följande sätt:

1. Artikel 7 ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 skall ersättas med följande:

"1. Underlåtelse att fullgöra en skyldighet

När de berörda parterna underlåter att fullgöra en skyldighet som enligt artikel 5 är en förutsättning för undantaget i artikel 3, får kommissionen för att få överträdelsen att upphöra och på de villkor som anges i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget (*) fatta ett beslut som antingen förbjuder dem eller anmodar dem att vidta vissa åtgärder eller återkallar gruppundantaget för dem.

(*) EGT L 1, 4.1.2003, s. 1."

b) Punkt 2 skall ändras på följande sätt:

i) I led a skall "på de villkor som fastställs i avsnitt II" ersättas med "på de villkor som fastställs i förordning (EG) nr 1/2003".

ii) I led c i andra stycket skall andra meningen ersättas med följande:

"Kommissionen skall samtidigt, i enlighet med artikel 9 i förordning (EG) nr 1/2003, besluta om den skall godta de åtaganden som lämnats av de berörda företagen, för att bland annat ge företag som inte är medlemmar i konferensen tillträde till marknaden utanför linjekonferenser."

2. Artikel 8 skall ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 skall utgå.

b) I punkt 2 skall orden "enligt artikel 10" ersättas med orden "enligt förordning (EG) nr 1/2003".

c) Punkt 3 skall utgå.

3. Artikel 9 skall ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 skall "den rådgivande kommitté som avses i artikel 15" ersättas med "den rådgivande kommitté som avses i artikel 14 i förordning (EG) nr 1/2003".

b) I punkt 2 skall "den rådgivande kommitté som avses i artikel 15" ersättas med "den rådgivande kommitté som avses i artikel 14 i förordning (EG) nr 1/2003".

4. Artiklarna 10–25 skall upphöra att gälla med undantag av artikel 13.3 som skall fortsätta att tillämpas på beslut som fattas enligt artikel 81.3 i fördraget före den här förordningens tillämpningsdag fram till dess att giltighetstiden för dessa beslut utgår.

5. I artikel 26 skall orden "form, innehåll och övriga bestämmelser beträffande de klagomål som avses i artikel 10, ansökningar enligt artikel 12 och förhör enligt artikel 23.1 och 23.2" utgå.

Artikel 39

Ändring av förordning (EEG) nr 3975/87

Artiklarna 3–19 i förordning (EEG) nr 3975/87 skall upphöra att gälla med undantag av artikel 6.3 som skall fortsätta att tillämpas på beslut som fattas enligt artikel 81.3 i fördraget före den här förordningens tillämpningsdag fram till dess att giltighetstiden för dessa beslut utgår.

*Artikel 40***Ändring av förordningarna nr 19/65/EEG, (EEG) nr 2821/71 och (EEG) nr 1534/91**

Artikel 7 i förordning 19/65/EEG, artikel 7 i förordning (EEG) nr 2821/71 och artikel 7 i förordning (EEG) nr 1534/91 skall upphöra att gälla.

*Artikel 41***Ändring av förordning (EEG) nr 3976/87**

Förordning (EEG) nr 3976/87 ändras på följande sätt:

1. Artikel 6 skall ersättas med följande:

"Artikel 6

Kommissionen skall höra den rådgivande kommitté som avses i artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget (*) innan ett utkast till förordning offentliggörs och innan en förordning antas.

(*) EGT L 1, 4.1.2003, s. 1."

2. Artikel 7 skall upphöra att gälla.

*Artikel 42***Ändring av förordning (EEG) nr 479/92**

Förordning (EEG) nr 479/92 ändras på följande sätt:

1. Artikel 5 skall ersättas med följande:

"Artikel 5

Innan kommissionen offentliggör utkastet till förordningen och innan den antar förordningen, skall kommissionen höra den rådgivande kommitté som avses i artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget (*).

(*) EGT L 1, 4.1.2003, s. 1."

2. Artikel 6 skall upphöra att gälla.

*Artikel 43***Upphävande av förordningarna nr 17 och nr 141**

1. Förordning nr 17 skall upphöra att gälla med undantag av artikel 8.3 som skall fortsätta att tillämpas på beslut som fattas enligt artikel 81.3 i fördraget före den här denna förordningens tillämpningsdag fram till dess att giltighetstiden för dessa beslut utgår.

2. Förordning nr 141 skall upphöra att gälla.

3. Hänvisningar till de upphävda förordningarna skall anses som hänvisningar till den här förordningen.

*Artikel 44***Rapport om tillämpningen av denna förordning**

Fem år efter denna förordnings tillämpningsdag skall kommissionen rapportera till Europaparlamentet och rådet om hur förordningen fungerar, särskilt när det gäller tillämpningen av artikel 11.6 och artikel 17.

På grundval av denna rapport skall kommissionen bedöma om det är lämpligt att föreslå rådet en översyn av denna förordning.

*Artikel 45***Ikraftträdande**

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Den skall tillämpas från och med den 1 maj 2004.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 16 december 2002.

På rådets vägnar

M. FISCHER BOEL

Ordförande
